

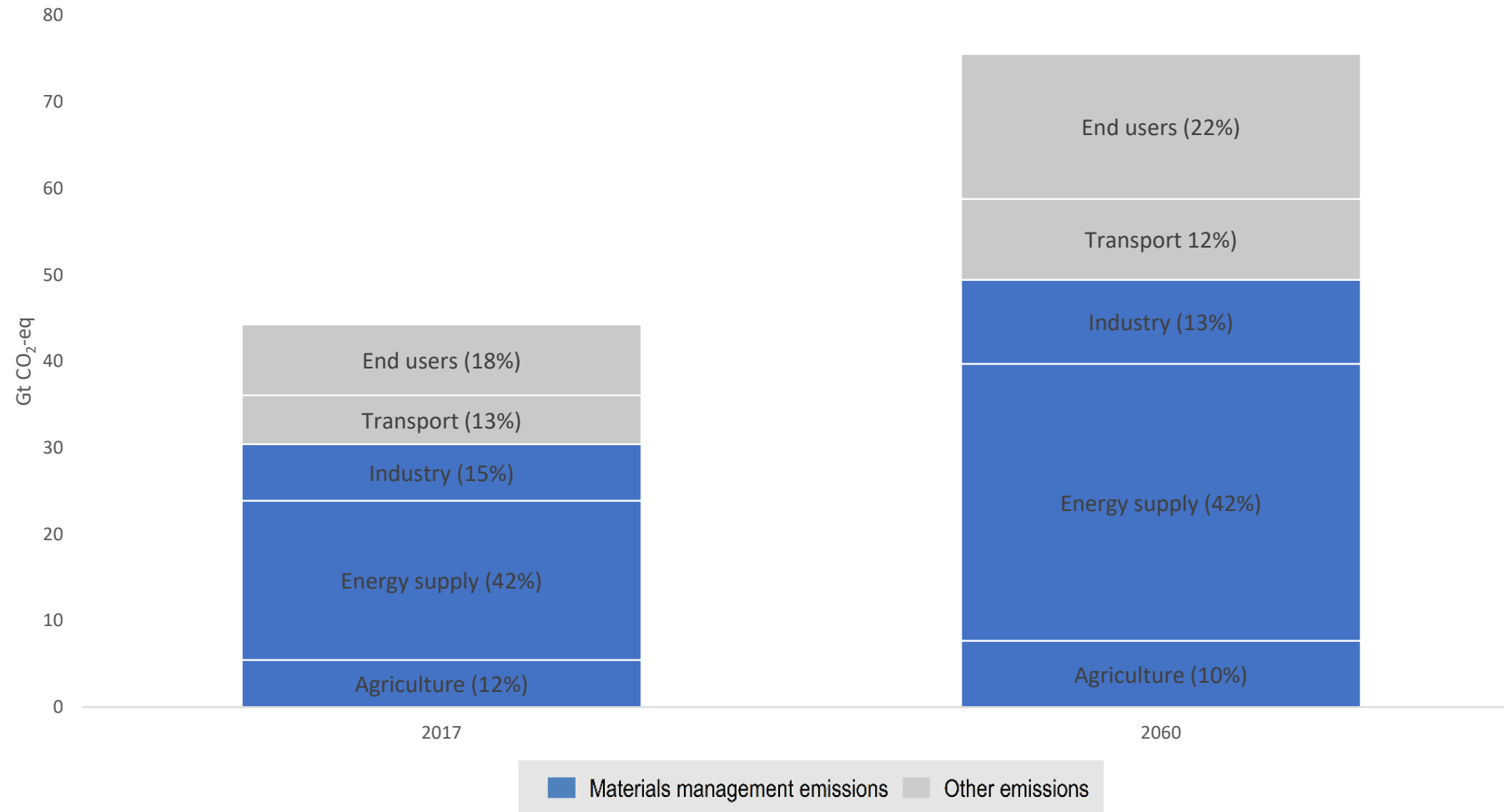
Tewerkstelling in de circulaire economie

Hoorzitting over de tewerkstelling in het kader van het energie- en klimaatbeleid

22 mei 2023

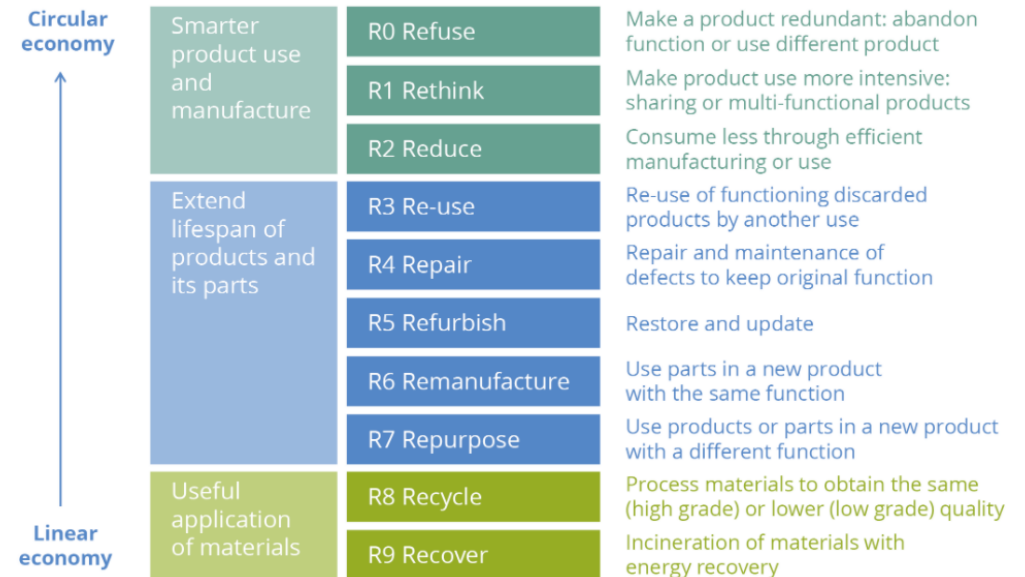
Matthias Multani

Materialen & klimaatdoelstellingen

Circulaire economie

- Materialen verminderen, vertragen en herinzetten
- Duurzaamheid:
 - Ecologisch
 - Economisch
 - Sociaal
- Verschillende strategieën
 - Hiërarchisch gerangschikt

Circular economy strategies. Source: PBL (2017). Circular economy: measuring innovation in the product chain, J.Potting, M. Hekkert, E. Worrell et al.

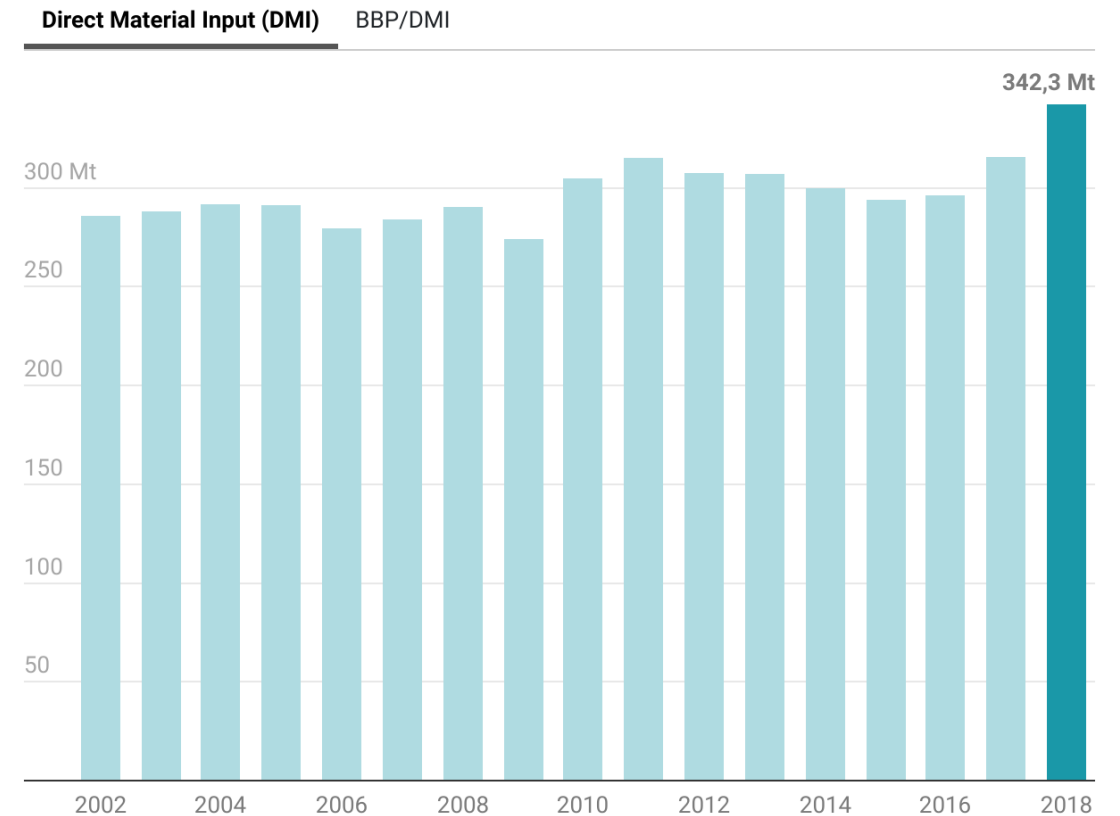
In Vlaanderen

Circulair materiaalgebruik

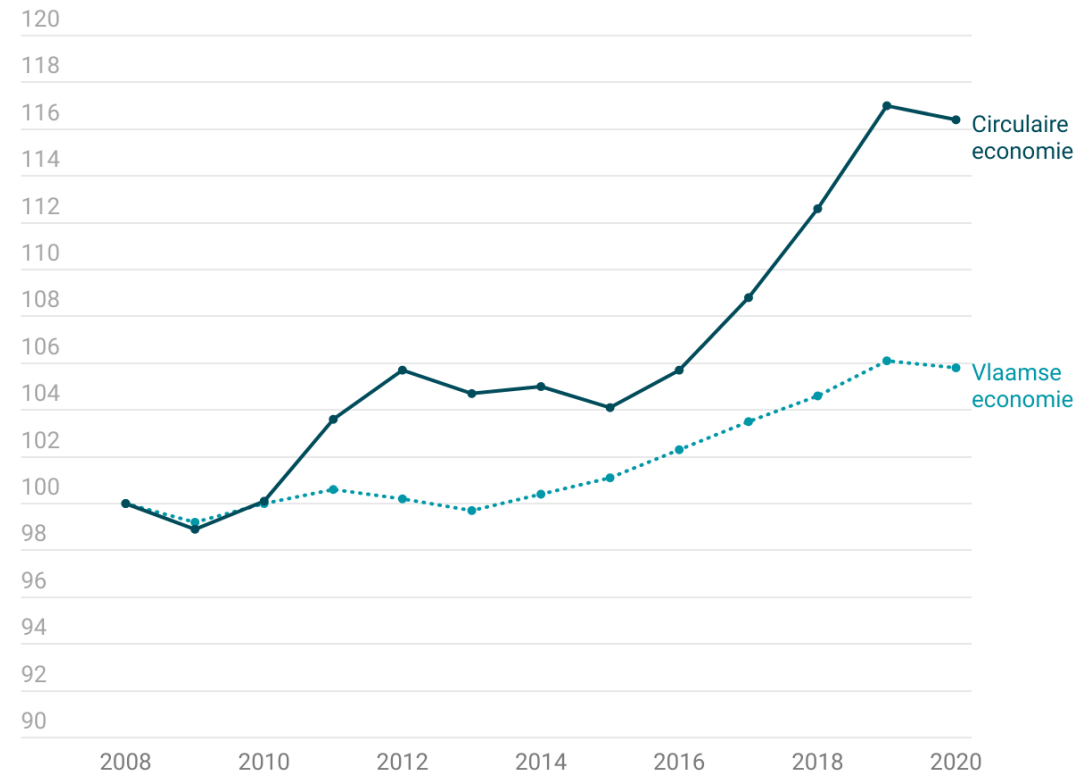
- Transitie in de startblokken
- Materiaalinzet blijft constant
- Relatieve ontkoppeling

Materiaalinzet door de Vlaamse economie

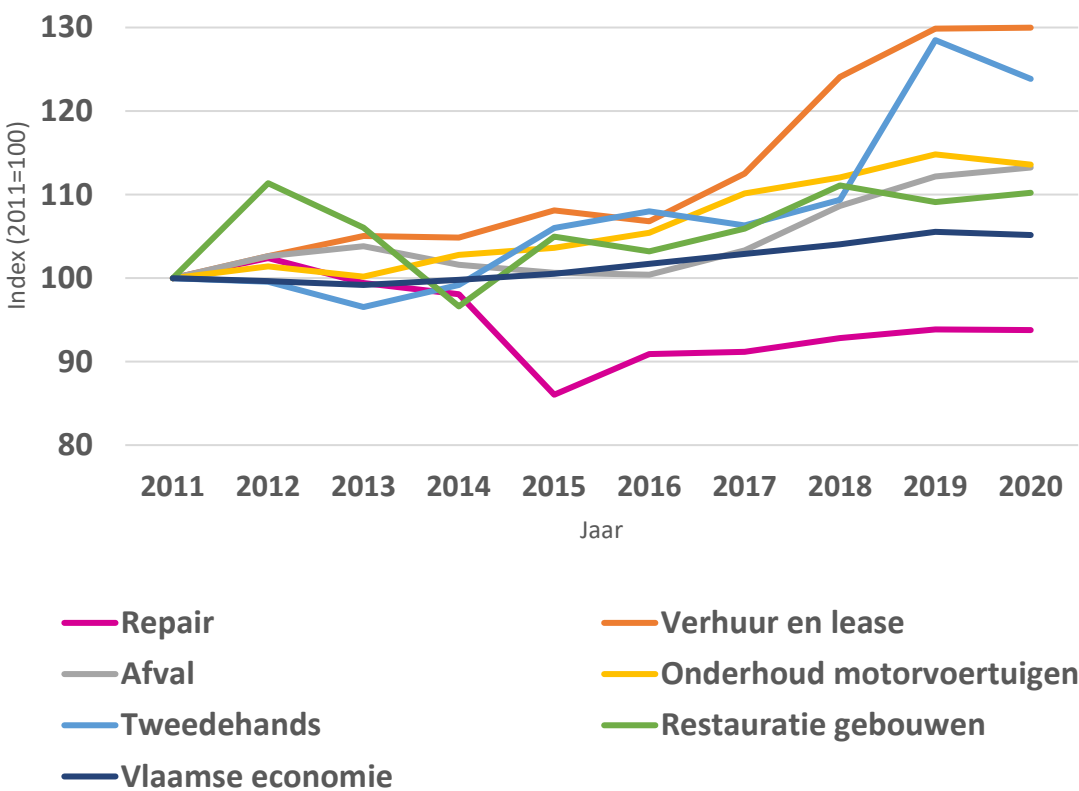

Huidige tewerkstelling circulaire sectoren

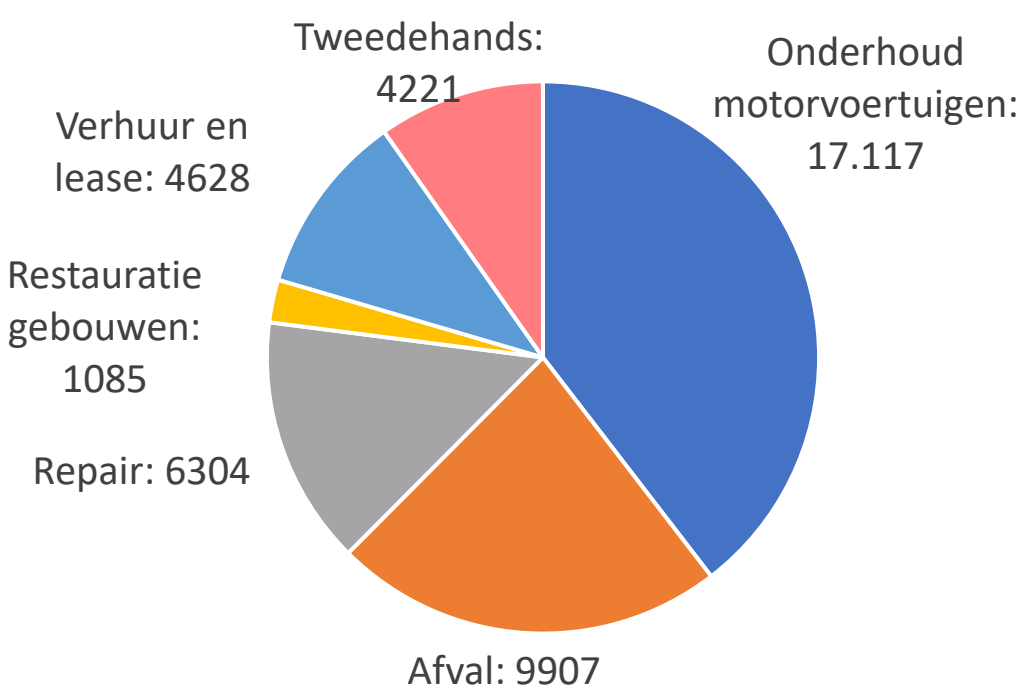
Tewerkstellingsindex

Evolutie en aantal werkenden

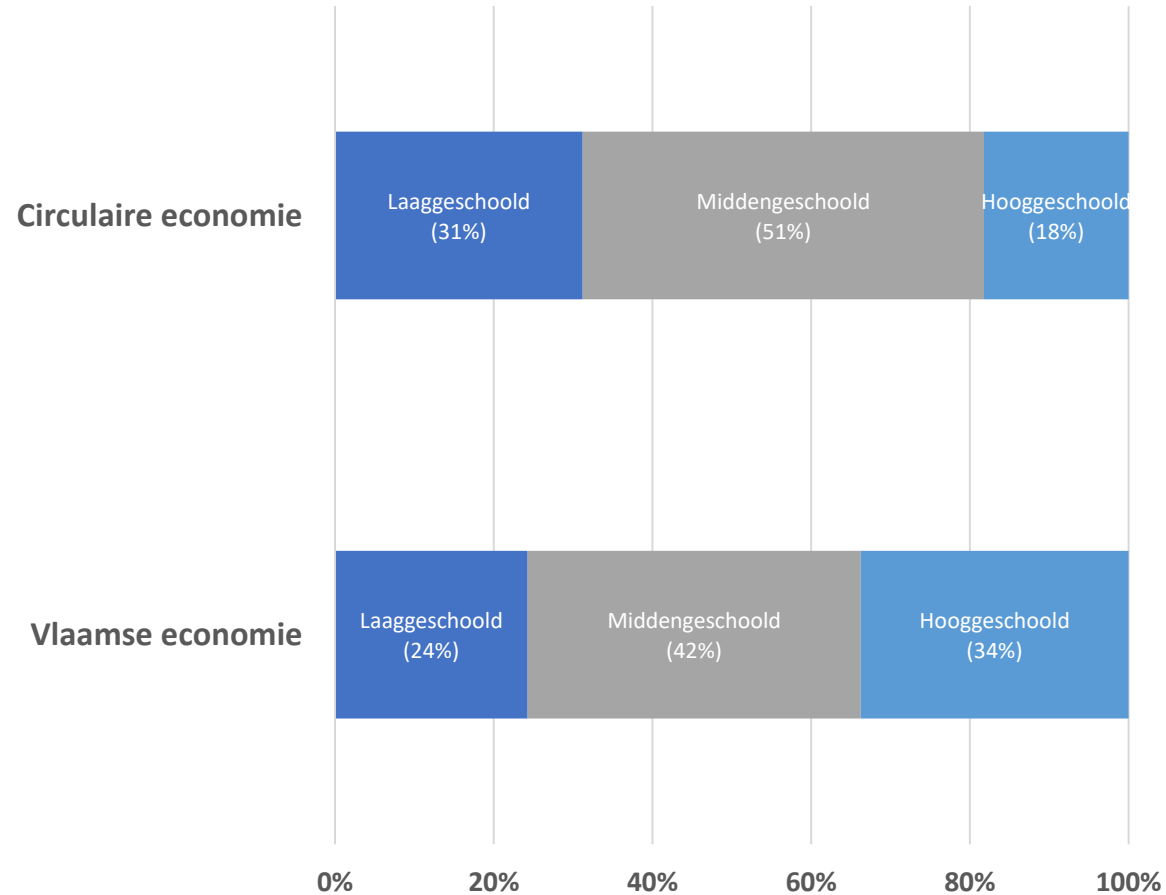
Evolutie van het aantal werknemers in de circulaire sectoren.
(Bron: eigen bewerking op basis van KSZ (bewerking Steunpunt Werk) en Bel-first)

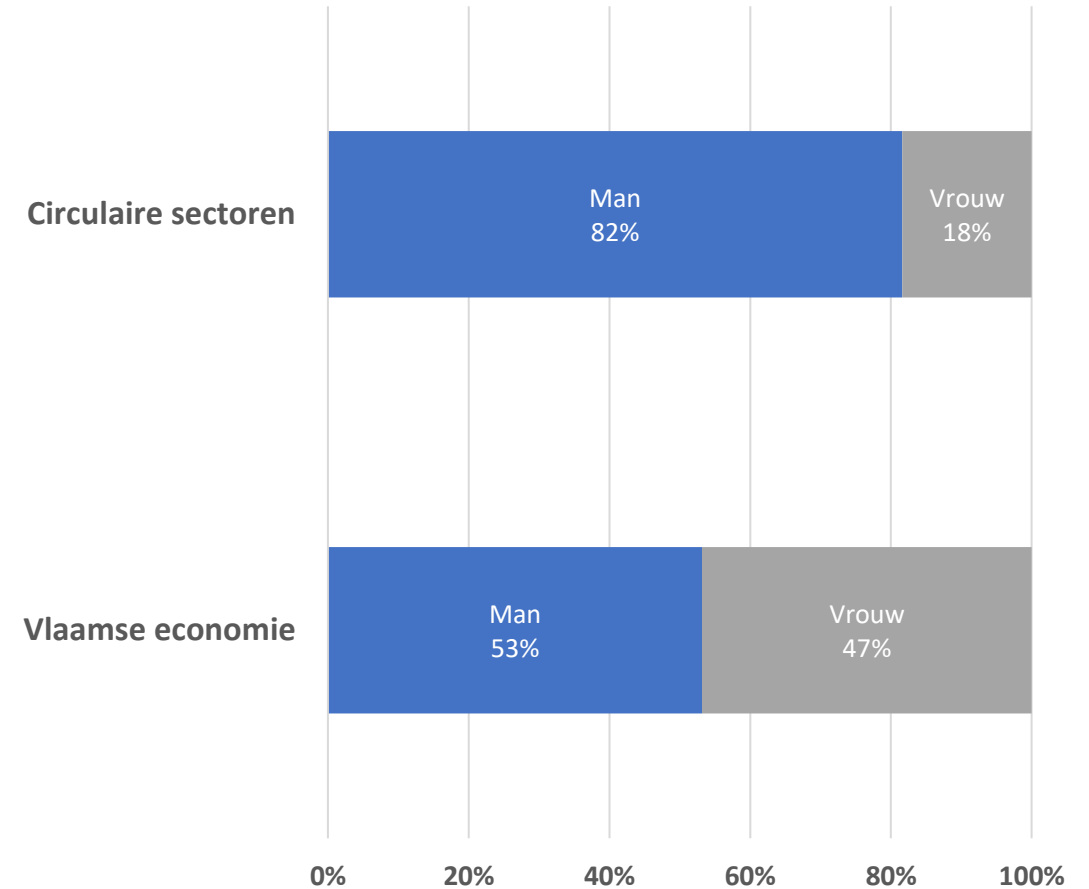
Aantal werknemers in circulaire sector in Vlaanderen in 2020 (Bron: eigen bewerking op basis van KSZ (bewerking steunpunt werk) en Bel-first).

Socio-demografische kenmerken

Opleidingsniveau

Geslacht

Beroepen in de circulaire sectoren

Beroep	%
Monteurs en reparateurs van motorvoertuigen	13,01
Monteurs en reparateurs van industriële en landbouwmachines	7,54
Vrachtwagenchauffeurs	5,69
Laders en lossers	4,33
Administratief medewerkers	4,21
Plaatwerkers	3,70
Magazijniers	3,42
Administratief medewerkers: Boekhouding	2,95
Vuilnisophalers	2,19
Afvalsorteerders	2,15

Belangrijkste beroepen in de circulaire sectoren (2020; Bron: EAK – Statbel)

Circulaire activiteiten doorheen sectoren

- Web-scraping en semantische analyse
- Circulaire concepten en informatie op de website

Aandeel van de verschillende sectoren in de totale circulaire tewerkstelling

Scenario-analyse

	A. Leasing economy	• Reduction in household consumption of goods that are suitable for lease • Increase in consumption of renting & leasing services
	B. Resource efficiency	• Higher resource efficiency: optimization of the use of natural input materials per product / good (via technological progress)
	C. Tax shift from labor to resources	• Reduction in income taxes • Increase in product tax rate for (natural) resources
	D. Lifetime extension	• Decrease in demand for consumption goods • Increase in repair activities

Resultaten scenario-analyse

Gemengde impacts
op BBP

CO2 emissies dalen
(meestal)

Verschuivingen van sterk
materiaal intensieve sectoren
naar minder materiaal intensieve
sectoren

Vaardigheden: shift weg
van productie en
verkoop, meer nood aan
skills rond onderhoud en
diensten, samenwerking
en design

Conclusies

- Circulaire economie is onmisbaar voor klimaattransitie
 - Gaan hand in hand
 - Maar geen evidentie: piloot- en experimenteerfase
- Tewerkstelling in circulaire economie
 - Groei- en kansenmotor
 - Meer dan alleen recycling en sociale economie (zelfs nu al!)
- Diverse strategieën om circulaire economie te realiseren
 - Kansen om in te zetten op hogere strategieën
 - Samenwerking en (politieke) keuzes

Verdere info

Matthias Multani matthias.multani@kuleuven.be

MICHELLE

Multani, M., Ampe, K., Bachus, K. (2021), [Circular jobs in Flanders](#): policy brief, MICHELLE & CE-center.be.

Multani, M., Bachus, K., Ampe, K., Novak, M., Sosa, L., Dams, Y., Borms, L., Charlier, D. & Dierckx, R. (2022), [Measuring circular employment: An exploration of innovative methodologies and indicators](#), MICHELLE-project

Willeghems, G. & Bachus, K. (2019), [Modelling job creation in the circular economy in Flanders](#), CE-centre.be